

ПЛАН

ЗА ЗАЩИТА ПРИ ЯДРЕНА И РАДИАЦИОННА АВАРИЯ В ОБЩИНА СОПОТ

2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПЛАНА

№	СЪДЪРЖАНИЕ	стр.
	Съдържание на плана	2
I.	Общи положения основни понятия , термини и величини в радиационната защита	3
II.	Анализ и оценка на риска на възможните радиоактивни замърсявания при авария в АЕЦ „Козлодуй“, трансгранични пренос на радиоактивно замърсяване при авария в АЕЦ „Черна гора“- Румъния или аварии с радиоактивни източници и материали и последиците от тях.	6
III.	Мерки за предотвратяване или намаляване на риска и последиците при радиационна авария и мерки за защита на населението.	11
IV.	Разпределение на задълженията и отговорните органи за изпълнение на предвидените мерки за намаляване на риска и последиците при радиационна авария.	13
V.	Сили и средства, необходими за изпълнението на дейностите по т. III и т. IV	20
VI.	Начин на взаимодействие между органите на изпълнителната власт и съставните части на единната спасителна система.	21
VII.	Ред за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, на частите на ЕСС и на населението при авария в АЕЦ „Козлодуй“ и/или трансгранични пренос на радиационно замърсяване.	23
VIII.	Време за готовност за реагиране на съставните части на единната спасителна система.	24

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ, ТЕРМИНИ И ВЕЛИЧИНИ В РАДИАЦИОННАТА ЗАЩИТА.

АЕРОЗОЛ - микроскопична твърда или течна частица, намираща се във въздуха. При трансгранични пренос радиоактивния аерозол е основна съставна част на облака.

АКТИВНОСТ е броят на спонтанните ядрени превръщания за единица време. Единицата за активност е бекерел /Бк/. Един бекерел е равен на 1 разпадане за 1 секунда. Обикновено се отнася за определена площ, обем или количество вещества. Това е специфична активност, която се измерва в бекерели на литър, бекерели на килограм, бекерели на квадратен метър и т.н.

АЛФА ЛЪЧЕНИЕ - йонизиращо лъчение, което се състои от поток от ядра на химическия елемент хелий с положителен електрически заряд. Спира се от слой въздух с дебели на 4-6 сантиметра. Практически се задържа от повърхността на кожата. При вътрешно облъчване е изключително опасно поради високите еквивалентни дози, които се получават в микроскопичен обем около алфа излъчващото вещество.

БЕТА ЛЪЧЕНИЕ - йонизиращо лъчение, което се състои от поток позитрони или неутрони съответно с положителен или отрицателен електрически заряд. Бета частиците имат по-дълъг пробег до 1 метър във въздуха и 1 сантиметър в твърдите тела. При външно облъчване са опасни за очите. При вътрешно облъчване създават много по-малки дозови натоварвания от алфа лъчите.

ВЪНШНО ОБЛЪЧВАНЕ - облъчване на организма от йонизиращи лъчения от външни спрямо него източници.

ВЪТРЕШНО ОБЛЪЧВАНЕ - облъчване на организма от йонизиращи лъчения от постъпили в него радиоактивни вещества. Опасно е вътрешното облъчване с алфа и бета частици, особено когато излъчващите ги радионуклиди имат свойството да се натрупват в определени органи - например йод - 131 в щитовидната жлеза, стронций- 90 в костите и други.

ГАМА ЛЪЧЕНИЕ - фотонно /електромагнитно/ йонизиращо лъчение, изпускано при някои ядрени превръщания. Слабо взаимодейства с веществата и поради това има много голяма проникваща способност, което налага изграждането на солидни защити от него - няколко десетки сантиметра олово или 1-2 метра специален тежък бетон.

ГЕНЕТИЧНИ ПОСЛЕДСТВИЯ са предизвиканите от радиоактивно облъчване изменения в организма и клетките му, които могат да доведат до промени в потомството.

ГОРЕЦИ ЧАСТИЦИ - микроскопични частици с размери няколко микрометра от фино разпрашено ядрено гориво и много висока специфична активност. Въздушните потоци ги разнасят на много голяма площ. Те са една от съставките на трансграничния радиоактивен пренос.

ДЕКОНТАМИНАЦИЯ - обеззаразяване.

ДОПУСТИМО РАДИОАКТИВНО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ПОВЪРХНОСТИ

- определя се така, че да не се допусне външно и вътрешно облъчване на хора вследствие на радиоактивно замърсяване над границите на допустимите норми, а също така да се предотврати недопустимо замърсяване на помещенията и околната среда поради разпространяване на радиоактивни вещества.

ЕКВИВАЛЕНТНА ДОЗА - енергията на йонизиращо лъчение, погълната от единица маса облъчващо вещество, умножена по коефициент на качеството на лъчението. По този начин еквивалентната доза отчита разликата при облъчване с алфа, бета и гама лъчи и неutronи. Средно коефициентите за качество имат следните стойности:

- за ренгеново, гама и бета лъчение - 1
- за неutronи и протони - 10
- за алфа частици - 20

Единицата за измерване е СИВЕРТ.

ЕСТЕСТВЕН РАДИАЦИОНЕН ФОН - йонизиращото лъчение, което облъчва човека от раждането до смъртта му от естествени източници на йонизиращи лъчения от космоса, преминаващи през земната атмосфера и от естествено разпределени природни радионуклиди по повърхността на земята, приземната атмосфера, храната, водата и вътре в организма на човека. Измерва се в микросиверти на час и е различен за всяка точка от Земята. Внезапното му двукратно превишение над установените чрез дългогодишни измервания стойности говори за наличието на изкуствени радионуклиди в околната среда.

ЙОНИЗИРАЩО ЛЪЧЕНИЕ /РАДИАЦИЯ/ - поток от електрически заредени или неутрални частици, чието взаимодействие с веществото води до образуване на йони с различен електричен знак. Светлината, радиовълните и други подобни не са йонизиращи лъчения.

КАТЕГОРИЯ ОБЛЪЧВАНИ ЛИЦА - основните норми за радиационна защита /ОНРЗ 92/разделят населението, според начина на излагането му на йонизиращи лъчения, на три категории А, Б и В, както следва:

А - персонал - лица, работещи постоянно или временно под въздействието на изкуствено получени йонизиращи лъчения или извършващи работи, в обекти с повишен радиационен рисков;

Б - ограничени групи от населението, които живеят или работят в близост с източници на йонизиращи лъчения и евентуално могат да бъдат подложени на облъчване. Това обикновено е населението, работещо и живеещо непосредствено до ядрени съоръжения;

В - цялото останало население.

КРИТИЧНА ГРУПА - Съвкупност от лица в даден контингент хора, за които в зависимост от местоживеещето, възрастта или други фактори рисът за преоблъчване при дадени условия е най-голям.

Научният институт по нуклеарна медицина, радиобиология и радиационна хигиена на Българската медицинска академия информира, че радиоактивното облъчване действа пет пъти по-силно на детето в утробата

на бременната, три пъти по-силно на децата до една година и на майките им, ако ги кърмят и два пъти по-силно на останалите деца до 16 години.

КРИТИЧЕН ОРГАН - орган или тъкан, облъчването, на които при дадени условия е най-опасно за здравето на организма. Органите на човешкото тяло се разделят на три групи в зависимост от чувствителността им при облъчване, както следва:

- тялото, половите жлези и червеният костен мозък са най-радиочувствителни;

- мускулите, щитовидната жлеза, мастните тъкани, черния дроб, бъбреците, далакът, stomashno-chrevniy tракт, белите дробове и очите, като се изключат органите, отнасящи се към другите две групи са на второ място по чувствителност към йонизиращите лъчения;

- относително най-устойчиви на радиация са кожата, костите, ръцете от лактите надолу и краката от коленете надолу.

МААЕ - Международна агенция по атомна енергия към ООН, създадена на 23.10.1956 год. със седалище във Виена.

МОЩНОСТ НА ДОЗАТА - отнася се за еквивалентната и погълнатата доза и представлява изменението и за единица време. Мощността на еквивалентната доза се измерва в микросиверти за час, а на погълнатата в грей за час.

СТОХАСТИЧНИ ЕФЕКТИ - линейната зависимост от погълнатата доза. Считат се за безпрагови.

НЕСТОХАСТИЧНИ ЕФЕКТИ се проявяват при надвишаване на определен праг на радиационната доза. Това са острата и хронична лъчева болест, лъчевите кожни изгаряния, очната катаракта и намалената продължителност на живота. Обикновено възникват при годишна еквивалентна доза на облъчване на кой да е орган или тъкан от човешкото тяло – 0,5 сивирта, а за очната тъкан – 0,15.

ПЕРИОД НА ПОЛУРАЗПАДАНЕ - времето, за което началната активност на даден радионуклид намалява наполовина в резултат на спонтанни ядрени превръщания.

ПОГЪЛНАТА ДОЗА - енергия на йонизиращо лъжение погълната от единица маса облъчвано вещества. Основна дозиметрична величина, която се измерва в единици ГРЕЙ. Един грей е равен на предадена енергия един джаул на един килограм маса от веществото. При равна погълната доза алфа лъчението причинява много по-големи поражения от бета и гама лъчението.

РАДИОБИОЛОГИЧЕН ЕФЕКТ или биологично действие на йонизиращото лъжение е съвкупността от морфологични и /или/ функционални изменения в живия организъм, възникнали при облъчването.

РАДИОНУКЛИД - радио активни атоми с дадено масово число и атомен номер, а за изомерните атоми и с дадено определено енергетично състояние на атомното ядро. Радиоактивните и нерадиоактивните нуклиди на даден химичен елемент се наричат негови изотопи.

СОМАТИЧНИ ПОСЛЕДСТВИЯ от облъчването са промените в органите и тъканите следствие на радиоактивно облъчване, които не предизвикват /изключват/ генетични последствия за следващите поколения.

СТОХАСТИЧНИ ЕФЕКТИ - радиобиологични /на радиоактивното облъчване/ ефекти, вероятността за появяването, на които /но не тежестта им/ зависи от дозата. Стохастичните ефекти могат да се проявят с цялата си тежест, без да са превишени допустимите дози на облъчване. Може да засегнат до 0,01% от населението, изложено на повищено радиоактивно облъчване с дози под допустимите, но над естествения фон.

РАДИАЦИОННА ЗАЩИТА И БЕЗОПАСНОСТ е защитата на хората от облъчване с йонизиращи лъчения и безопасност при използване на източниците на йонизиращи лъчения, включително средствата за осигуряване на такава защита и безопасност, различни изисквания, мерки и съоръжения, а също и мерки за предотвратяване на аварии или смекчаване и ограничаване на техните последствия.

РАЙОН е част от местността около обекти на урановата промишленост, в това число и населени места, която е повлияна или може да бъде повлияна от дейностите, свързани с ликвидиране на последствията от добива и преработката на уранови руди и осигуряване на радиационната защита и безопасност.

1. Основание за разработване на плана. Планът е разработен на основание чл.9 ал.1 и ал.2 от ЗАКОН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ/Обн. в ДВ. бр.102 от 19 Декември 2006 г., последно изм. и доп. ДВ. бр.60 от 7 Юли 2020 г./
2. Цел на плана.

Създаване на оптimalна организация за ръководство, координация и взаимодействие между общинската и държавната администрация и силите на единната спасителна система/ECC/, за своевременна реакция, прилагане на ефективни мерки и провеждане мероприятия за защита здравето и живота на населението при авария в АЕЦ „Козлодуй”, трансгранични пренос на радиоактивно замърсяване или други аварийни събития с възможни радиационни последствия за населението и околната среда.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА НА ВЪЗМОЖНИТЕ РАДИОАКТИВНИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ ПРИ АВАРИЯ В АЕЦ „КОЗЛОДУЙ”, ТРАНСГРАНИЧЕН ПРЕНОС НА РАДИОАКТИВНО ЗАМЪРСЯВАНЕ ПРИ АВАРИЯ В АЕЦ „ЧЕРНА ВОДА” – РУМЪНИЯ ИЛИ АВАРИИ С РАДИОАКТИВНИ ИЗТОЧНИЦИ И МАТЕРИАЛИ И ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ТЯХ.

1. Радиоактивно замърсяване и други аварийни събития с възможни радиационни последствия за населението и околната среда.

1.1. Случай на радиоактивно замърсяване.

Радиоактивно замърсяване би могло да се получи при:

- авария в АЕЦ „Козлодуй”, съпроводена с изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда;

- трансгранични пренос на радиоактивни вещества при авария в АЕЦ „Черна вода“ Румъния или други обекти с ядрени и радиоактивни материали;
- инциденти със сухопътни, плавателни и летателни транспортни средства (автомобили, ж.п. вагони, кораби, самолети), превозещи радиоактивни материали;
- откриване на безстопанствен източник на йонизиращи лъчения /ИЙЛ/;
- превоз на радиоактивни отпадъци /РАО/ и /или ИЙЛ/;
- използване на ядрени и радиоактивни материали за терористични цели, саботажи и др.;
- умишлено радиоактивно замърсяване на публични места, питейни водоизточници, хранителни продукти и потребителска продукция;
- при падане на сателит захранван с ядрен реактор или с ядрени вещества и /или ИЙЛ/;
- пожар на място с наличие на ИЙЛ.

1.2. Фактори, определящи радиационния рисков.

Фактори, обуславящи радиационната обстановка и степента на радиационния рисков за населението:

- количество и радионуклиден състав на изхвърлените в околното пространство радиоактивни вещества;
- метеорологичните условия по време на аварията;
- годишния сезон;
- разстояние до населените места и места на интензивно движение на хора и животни;
- характер на застрояване и плътност на заселване на населените места;
- метеорологични, хидрологични и почвени характеристики на територията;
- вид на земеделските култури и трайни насаждения;
- източници и организация на водоснабдяването на населението;
- начин на изхранване на населението.

2. Анализ на възможна авария в АЕЦ „Козлодуй“.

В АЕЦ „Козлодуй“ се експлоатират два реактора от типа ВВЕР-1000 (В-320). Други четири реактора от типа ВВЕР-440 (В-230) се поддържат в експлоатационно състояние „Е“, което означава извадено ядрено гориво от реакторите. На 1 и 2 блок не се съхранява отработено ядрено гориво, а на 3 и 4 блок отработеното ядрено гориво се съхранява само на долните стелажи в приреакторните басейни за съхранение на гориво. Останалото отработено ядрено гориво е транспортирано в хранилището за отработено гориво /ХОГ/. Основен водоизточник за техническо водоснабдяване на централата са водите на р. Дунав, които посредством две брегови помпени станции с максимален дебит до 150м³/сек и два открити канала (студен и топъл) с дължина 7,5 км се довеждат до площадката на АЕЦ „Козлодуй“ и се връщат обратно в реката.

При радиационна авария в някои от реакторите на АЕЦ „Козлодуй“ ще възникне сложна радиационна обстановка на площадката на централата и по следата на разпространение наadioактивния облак. Ще се повиши радиоактивния фон и повърхностното замърсяване на голяма част от територията на страната. Ще се получи повсеместно радиационно замърсяване на територията от изхвърлените в атмосферата радионуклиди. Националният План за защита на населението при авария в АЕЦ „Козлодуй“ приема за базова авария такава с иницииращо събитие гилотинно скъсване на главен циркулационен тръбопровод с двустранно изтичане на топлоносител от първи контур в херметичния обем. Резултиращата големина на скъсването е със сечение на изтичането, еквивалентно на D 850 mm и е между реактора и главна циркулационна помпа /ГЦП/, близо до входния шуцер на реактора. В резултат на иницииращото събитие налягането в първи контур и нивото в компенсатора на обема се понижават бързо като това води до сигнал за аварийна защита /АЗ/ на реактора. Допуска се загуба на външно електрозахранване в момента на скъсването, дизел генераторите не се задействат. Хидро акумулаторите започват да инжектират, когато налягането в първи контур се понижи под тяхното налягане. Определянето на максималните натоварвания от налягането върху стените на хермозоната се използва за анализ на радиоактивните изхвърляния към околната среда. От гледна точка на радиационната защита най-тежката авария е тази, при която има най-голямо изхвърляне на парна маса през мястото на скъсване, тъй като то води до най-голямото превишаване на налягането в хермозоната. Стига се до разтопяване на горивото. Изхвърлянето на маса и енергия от първи контур през мястото на скъсване повишава налягането и температурата. През периода на превишаване на налягането в хермозоната радиоактивното съдържание от повредените топлоотделящи елементи се освобождава в херметичния обем на авариалния блок. За целите на сценария се допуска, че изхвърлената активност в херметичния обем се изхвърля изцяло навън в околната среда, като байпас на херметичния обем. В резултат на изхвърляне на радионуклиди в околната среда при авария в ядрен реактор част от територията на страната може да бъде радиоактивно замърсена и може да се очаква замърсяване на урбанизирани територии, земеделски площи и гори в засегнатите райони. Предвид особеностите на радиоактивното замърсяване, при преминаване на облак с радиоактивен прах, повишаване на радиационния фон може да се очаква по цялата територия на община /паркове, гори, поля, водни площи и др./. Основните изотопи, определящи радиоактивното замърсяване и техния период на полуразпад се очаква да бъдат: йод 131 - 8 дни; барий - 12 дни; цирконий - 65 дни; цезий 134 - 2 год; стронций 90 – 28 год; цезий 137 – 30 год.

Община Сопот попада извън зоната на строг контрол при авария в АЕЦ „Козлодуй“.

3. Възможни радиационни последствия от транс граничен пренос на радиоактивни вещества при авария в АЕЦ „Черна вода“.

АЕЦ „Черна вода“ в Румъния е въведена в експлоатация през 1996 г. с един реактор от типа „КАНДУ“. Това е канадски реактор и е най-разпространения тип от т.н. „Реактори с тежка вода под налягане“. Топлоотделящите елементи се състоят от таблетки от необогатен уран. Те са разположени хоризонтално в канали, изработени от циркониеви сплави. Тези канали са разположени в басейн, запълнен с тежка вода с ниски температури и налягане. Характерно за този тип реактори е, че като забавител се използва тежка вода под налягане, а като топлоносител се използва обикновена или тежка вода под налягане. Топлоотделящите елементи могат да се подменят и при работещ реактор. В момента на авария в зависимост от конкретните метеорологични условия, замърсяване може да се получи на част от територията на областите Силистра, Русе, Добрич и Варна като се има в предвид и възможното допълнително замърсяване с тритий. Територията на община Сопот е извън зоната на строг контрол при авария в АЕЦ „Черна вода“.

Това налага вземането на специални мерки за осигуряване на радиационна защита на населението в случай на трансгранични пренос на радиоактивни вещества при авария в АЕЦ „Черна вода“:

- оповестява се населението за аварията и се разясняват мерките и поведението му при трансгранично радиоактивно замърсяване, чрез оперативния дежурен на Оперативния център на ГД ПБЗН – МВР, София, чрез ОЦ – на ОД на МВР – Пловдив и чрез медиите;
- преминава се в режим на непрекъснато измерване на системите за радиационен контрол;
- привеждат се в готовност силите на ЕСС в област Пловдив;
- извършва се йодна профилактика/при необходимост/;
- извършва се анализ на води, хранителни продукти, фуражи и др. в лабораториите по гама спектрометричен анализ.

Утежняване на радиационната обстановка и допълнителни замърсявания ще се получат при валежи. В тези случаи основното замърсяване ще бъде във водни басейни, подпочвени води и питейни водоизточници. Затова в такива условия при мониторинга на замърсяванията с радиоактивни вещества е необходимо да се следи за замърсявания с тритий.

В зависимост от основните изотопи, съдържащи се в радиоактивния облак, поразяването следствие обльчване може да продължи от няколко денонощия до години. Начините на обльчване на населението следствие изхвърляне на радиоактивни вещества в атмосферата могат да бъдат:

- външно обльчване – както при преминаване на радиационния облак, така и от отложените изотопи върху почвата, сградите и други обекти в околната среда. Това обльчване ще намалява с времето, поради радиоактивния разпад, отмиване и просмукване в дълбочина на земната повърхност.

- вътрешно обльчване – както от вдишване на радиоизотопи от облака, така и от консумирането на радиоактивно замърсени хранителни продукти и вода.

Сумарните радиационни дози, получени от населението ще се формират от външното облъчване при преминаването на радиационния облак и от отложенитеadioизотопи върху почвата, сградите и други обекти в околната среда, вътрешно облъчване от вдишване на радиоизотопи от облака и консумирането на радиоактивно замърсени хранителни продукти и вода. Високите дози на облъчване предизвикват лъчева болест и ракови заболявания.

Аварии с радиоактивни източници могат да възникнат в широк диапазон от дейности като включват намерени радиоактивни източници или материал, замърсени предмети, загубени или липсващи източници, източници без защита, аварии в лаборатории, промишлени или изследователски обекти.

Радиоактивни материали под формата на закрити радиоактивни източници се използват в широко разпространени прибори в промишлеността, медицината, изследователската и учебната дейност. Такива материали се използват в радиографията, установки за стерилизация, при радиотерапия и в нуклеарната медицина, в промишлеността/сонди, нивомери, дебеломери, плътномери и влагомери, антистатични устройства, осветителни тръби/, както и в пожароизвестителните датчици. Активността на тези източници варира в широк обхват. Аварийни ситуации с такива материали могат да възникнат при нарушен контрол на правилата за ползване или нарушаване инструкцията за работа с прибори, ползващи радиоактивни материали. Най-голяма опасност за сериозни увреждания на хора , работещи или използващи тези източници е при нарушаване тяхната защита, като последствията могат да бъдат много сериозни, а в някои случаи може да се стигне и до фатален край на лица , имащи контакт с тях.

Освен опасността от външно облъчване, повредените източници от всяка към вид и големина могат да доведат и до радиоактивно замърсяване на околната среда, а при разпръскване може да се предизвика замърсяване на въздуха с радио активни аерозоли. Замърсяването с алфа-лъчители, като например плутоний и америций е специален случай при категоризирането на авариите. Аварии от този тип могат да възникнат например при незаконен трафик на радиоактивни материали. Плутоният е много опасен за инхалиране и е труден за идентифициране със стандартно използвана апаратура. При действия в аварийни ситуации, включващи наличие на плутониев източник трябва да се вземат и допълнителни предпазни мерки. Изгубени, откраднати или поставени на погрешно място източници са специален случай при авариите с радиоактивен материал, в които опасността за населението зависи от общата активност на източниците. Трябва да се отчита фактът, че източникът може да бъде в притежание на хора, които не познават неговата природа и които могат, боравейки с него да го разрушат и да предизвикат радиоактивно замърсяване. В някои случаи хората могат да бъдат изложени на много високи стойности на мощност на дозата или да бъдат облъчени. Тогава приоритетно трябва да бъде откриването на източника. Транспортни операции, свързани с превоз на радиоактивни източници или радиоактивен материал - всички форми на

транспорт, т.е. автомобилен, железопътен, въздушен и воден се използват в различна степен. Транспортираният материал и включват продукти за и от ядрената индустрия (ядено гориво и някои радиоактивни отпадъци), радиографски източници за промишлеността, радиотерапевтични източници за медицината, технологични устройства, съдържащи радиоактивни източници и някои потребителски продукти (пожароизвестителни датчици). Основният проблем при транспортни аварии с такива радиоактивни продукти е, че те могат да възникнат навсякъде. При транспортните аварии освен вода на транспортното средство и съпровождащия екип, на опасност може да бъде изложено и населението в близост до аварията. Затова трябва да има готовност и координация за действие на национално, областно и общинско ниво.

Във всички случаи при авария в АЕЦ „Козлодуй”, при трансгранични пренос на радиоактивно замърсяване след авария в АЕЦ „Черна вода”- Румъния или други аварии с радиоактивни източници ще се създаде сложна радиационна обстановка. Ще има замърсяване в различни по площ райони и различен брой облъчено население в зависимост от степента на аварийната ситуация.

III. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТИЯВАНЕ ИЛИ НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА И ПОСЛЕДИЦИТЕ ПРИ РАДИАЦИОННА АВАРИЯ И МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО.

1. Мерки за предотвратяване или намаляване на риска и последиците при радиационна авария.

На територията на община Сопот няма обекти, работещи с радиоактивни вещества. Отдалечеността от АЕЦ „Козлодуй” е около 253 км, а от АЕЦ „Черна вода”- 469 км. Затова не може да се прави оценка и характеристика за непосредствена опасност. В случай на авария и замърсяване с радиоактивни вещества извън площадката защитните мерки се прилагат при достигане на съответното гранично ниво на намеса.

Тези защитни мерки са разписани в Националния план за защита:

- поддържане в непрекъснат режим на работа на системата за радиационен мониторинг в зона за неотложни защитни мерки /ЗНЗМ/;
- поддържане на система за оповестяване при възникване на авария в АЕЦ или на друго място;
- предварително планиране и създаване на необходима групировка от сили и осигуряване на средства за провеждане на мероприятия по намаляване влиянието на повишения радиационен фон, следствие на авария в АЕЦ „Козлодуй” или трансгранични пренос на радиоактивно замърсяване;
- създаване на организация за извършване при необходимост на „йодна профилактика”;
- поддържане на екипи за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи /СНАВР/ в зоните за аварийно планиране;

- поддържане в изправност и готовност за ползване на съществуващите защитни съоръжения в жилищните и административни сгради;
- обучение на населението по херметизация на помещения;
- периодично обучение на екипите за СНАВР чрез проиграване на аварийните планове;
- въвеждане в изпълнение плановете на областните администрации, общините, юридическите лица (единолични търговци) и населението от ЗНЗМ;
- информиране на населението при радиационна авария.

2. Мерки за защита на населението.

В резултат на изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда при авария в ядрен реактор на АЕЦ „Козлодуй“ или трансгранични пренос на радиоактивни отпадъци, може да се стигне до радиоактивно замърсяване на част от територията на община Сопот и до обльчване на населението. За да се минимизират последиците от това е необходимо провеждане на поредица от защитни мерки:

- непрекъснато следене и събиране на информация за радиационния фон за изясняване на създадената радиационна обстановка от система постове за радиационно наблюдение, работещи на територията на общината и областта и подвижните разузнавателни дозори на РДПБЗН. При необходимост за развръщане на допълнителни постове могат да се привличат специалисти на ВМС.
- поддържане в изправност и постоянна готовност на системите за оповестяване;
- обучение и подготовка на населението за поведение и действия при повишаване на радиационния фон следствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансгранични пренос на радиационно замърсяване;
- предварителна подготовка и планиране действията на общинското ръководство и органите за управление за реакции и действия при повишаване на радиационния фон следствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансгранични пренос на радиационно замърсяване;
- осигуряване на непрекъснато получаване на информация и указания от РЗИ – Пловдив за провеждане на дейности и мероприятия за защита здравето на населението;
- готовност за определяне на маршрути, условия, ред за извеждане и места за настаняване на населението от райони, които са с повишен радиационен фон или радиоактивно заразени над допустимите норми /извършва се след указания и по разпореждане на Националния кризисен щаб/, организиране охрана и опазване на материалните ценности в обектите и имуществото на населението в районите, където е извършена евакуация;
- непрекъснато събиране на информация от специализираните институции /РИОСВ, РЗИ, БДЧР, РДПБЗН и др./, извършващи събиране на преби и радиационен контрол за състоянието на атмосферния въздух, питейната вода, хранителните продукти, плодовете, зеленчуците,

продукцията от селскостопански животни, растенията, водите и фуражите от изхвърляните в атмосферата радионуклеиди;

- незабавно организиране на йодна профилактика на населението /след получаване на указания от Национален кризисен щаб или Министерството на здравеопазването / ЗА НАСЕЛЕНИЕТО НА ОБЩИНА СОПОТ НА СКЛАД СЕ СЪХРАНЯВАТ 12860 БР. ТАБЛЕТКИ „КАЛИЕВ ЙОДИД”, КОИТО СЕ РАЗДАВАТ САМО ПО УКАЗАНИЕ НА МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО/.

- планиране и провеждане на мероприятия за отстраняване на последиците отadioактивното замърсяване:

- дезактивизация на участъците, които са radioактивно замърсени над допустимите норми;
- ежедневно оросяване и измиване на улици, площадите, детски площадки и други обекти с масово пребиваване на хора;
- обозначаване на районите, замърсени над допустимите норми;
- упътняване /херметизация/ на помещенията;
- използване на средства за защита на дихателните пътища /противогаз, респиратор, противопрашни маски, марлени превръзки/.

- осигуряване и поддържане на непрекъсната връзка със средствата за масово осведомяване /местни ради и телевизионни канали /, за информиране и даване на указания за поведение, действия и изпълнение на профилактични мероприятия за опазване здравето и живота на населението.

IV. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА, ОТГОВОРНИТЕ ОРГАНИ И ЛИЦА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА И ПОСЛЕДИЦИТЕ ПРИ РАДИАЦИОННА АВАРИЯ.

1. Организация на действията на органите за управление при изпълнението на мерките за намаляване на риска и последиците при радиационна авария.

1.1. Ръководство и организация на действията на органите за управление при изпълнението на мерките за намаляване на риска и последиците при радиационна авария.

Общото ръководство на действията при изпълнение на мерките за намаляване на риска и последиците при радиационна авария за защита на населението на територията на община Сопот се осъществява от Кмета на общината. Тези задължения са регламентирани в чл.65(1) т.1 от Закона за защита при бедствия /ЗЗБ/. Дейността на Кмета се подпомага от назначения с негова заповед Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия /чл.65(1) т.7 от ЗЗБ/, кметовете на населени места и общинската администрация. В дейностите по защита на населението участват и поделенията на основните сили от Единната спасителна система – РДПБЗН – Пловдив, ОД на МВР – Пловдив, ЦСМП – Пловдив.

1.2. Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.

Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия се назначава със заповед на Кмета на община Сопот. В състава на Щаба са включени основни длъжностни лица от общинската администрация и представители на институции на територията на общината, имащи отношение и привлечани за участие в действията по ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствия. При необходимост Кмета на общината може да привлече допълнително в работата на щаба длъжностни лица от администрацията или структури на институции, намиращи се на територията на общината, които не са включени в заповедта.

2. Събиране на информация, наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване за радиационна обстановка.

За наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване за аварии в АЕЦ „Козлодуй” и АЕЦ „Черна вода” на територията на обектите има изградени локални системи за оповестяване /ЛСО/. Сигналите от тези ЛСО постъпват в отдел „Аварийно планиране и готовност”, който е в състава на дирекция „Радиационна защита и аварийна готовност” на Агенцията за ядрено регулиране /АЯР/. Този отдел събира и обработва постъпващите данни, които характеризират развитието на авария и прави прогнози. Уведомява при аварии и предприема действия за оказване на помощ, съгласно Конвенцията за оперативно уведомяване при ядрена авария, Конвенцията за помощ в случай на ядрена авария или радиационна аварийна обстановка и съгласно двустранни споразумения. За изпълнение на тези си функции отдел „Аварийно планиране и готовност” организира и поддържа работата на Авариен център, който съгласно Конвенцията за оперативно уведомяване при ядрена авария и Конвенцията за помощ в случай на ядрена авария или радиационна аварийна обстановка изпълнява функциите на национална контактна точка (пункт за връзка). Радиационно наблюдение (РН) на територията на община Сопот се води от Оперативния дежурен на община Сопот, НИМХ – филиал Пловдив и РИОСВ – Пловдив. Данни за РН се получават и от стационарната система за РН /дежурните в групите „СД”, дежурните в Оперативните центрове (ОЦ) на териториалните дирекции на МВР, оперативния дежурен в Оперативния център (ОЦ) на Министерството на вътрешните работи и от Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния фон на територията на страната. Оповестяването на централните органи за управление и силите за реагиране на национално ниво при радиационна авария се осъществява от Комуникационния Авариен център на АЯР. Оповестяването при „Опасност от радиационно замърсяване” се извършва и от Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” и териториалните и управления чрез националната система за оповестяване.

Непосредственото оповестяване на ръководните длъжностни лица и силите за реагиране в общината се осъществява от Оперативния дежурен (ОД) на община Сопот, по указание на Кмета /негов заместник или секретаря на Щаба/ за изпълнение на общинския план за защита при бедствия. Оповестяването на населението се осъществява със задействането на

акустичната система за оповестяване с вой на сирени с продължителност 3 минути и излъчване на гласови съобщения:

Внимание! Внимание! Внимание! Опасност от радиоактивно замърсяване!
Опасност от радиоактивно замърсяване! Опасност от радиоактивно замърсяване!

Отговорни длъжностни лица за своевременното оповестяване на основния ръководен състав, населението, органите за управление и силите за реагиране са:

- дежурния в ОЦ на ПБЗН – МВР;
- дежурния в ОЦ на ОД на МВР – Пловдив.

Отговорни длъжностни лица от общинската администрация за оповестяване на населението на община Сопот, органите за управление и силите за реагиране са:

- Кмета на общината;
- старши специалист СИ и ОМП;
- Оперативния дежурен на община Сопот.

При радиационна авария, в зависимост от създадената обстановка, възможностите за своевременно набиране на вярна, точна и обективна информация, която да не застрашава националната сигурност, следва да съдържа:

- време и място на възникване на аварията;
- кратка информация за авариалото ядрено съоръжение, обект с източник на йонизиращо лъчение;
- предполагаемата или установената причина за аварията и вероятна прогноза за развитие на аварията по отношение на изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда;
- кратка обща характеристика на изхвърлените радиоактивни вещества, включително вероятната физична форма, действителни/ако няма данни за вероятни/ количества, състав и други характеристики;
- информация за метеорологичните и хидрологичните условия и прогноза за близките часове, един-два дни;
- резултатите от радиационния мониторинг и анализи за чистотата на хранителни продукти, питейна вода и фуражи;
- предприетите и планирани мерки за защита и информиране на населението;
- вероятни прогнози за разпространението на изхвърлените в околната среда радиоактивни вещества и за отлаганията им.

3. Подготовка на населението за реакция и поведение при повишаване на радиационния фон следствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансгранични пренос на радиоактивна замърсяване.

3.1. Обучение

Кметът на общината по силата на чл.14 (3) от ЗЗБ е длъжен да организира обучението на общинската администрация и създадените оперативни структури за изпълнение на дейностите по защита на населението. За целта утвърждава План за обучение на служителите от общинската

администрация. Обучението на населението за начините на поведение и действие и изпълнението на необходимите защитни мерки при бедствия се организира като обучение по желание, съвместно от Кмета и началника на РДПБЗН по предварително изготвена заявка.

Юридическите лица и едноличните търговци в изпълнение на чл. 35(3) т.7, от ЗЗБ, провеждат обучение на работниците си за способите за защита при повишаване на радиационния фон следствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансгранични пренос на радиоактивно замърсяване. За целта разработват планове и програми за обучение. Обучението в училищата и детските заведения, за поведение и действия при повишаване на радиационния фон следствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансгранични пренос на радиоактивно замърсяване се организира от директорите на училищата и детските заведения по програма, утвърдена от МОН.

3.2. Провеждане на учения за организиране на взаимодействие между органите за управление, силите за реагиране и населението при повишаване на радиационния фон следствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансгранични пренос на радиоактивно замърсяване.

Организацията на взаимодействие между органите за управление, силите за реагиране и населението при авария в АЕЦ „Козлодуй“ и/или трансгранични пренос на радиоактивно замърсяване се осъществява под формата на тренировки и учения, организирани и провеждани през годината на национално и областно ниво. Те се планират и провеждат съвместно с основните звена на Единната спасителна система - РДПБЗН – Пловдив, ОД на МВР - Пловдив и центъра за спешна медицинска помощ /ЦСНМ/. При провеждане на тези тренировки и учения се привличат и специализираните лаборатории на РЗИ – Пловдив, НИМХ – Пловдив и РИОСВ - Пловдив.

3.3. Отговорни длъжностни лица от общинската администрация за подготовка на населението за реакция и поведение при повишаване на радиационния фон:

- Кмета на общината;
- Зам.- кмет;
- старши специалист СИ и ОМП;
- кметовете на населени места.

4. Отговорни органи и длъжностни лица за извеждане на населението от райони, които са с повишен радиационен фон или радиоактивно заразени над допустимите норми и временно настаняване.

Кметът на общината организира и координира временното извеждане на населението от замърсените райони /чл.65(2), т.7 от ЗЗБ/. На основание направената оценка за създадата се обстановка на територията на страната и указанията на Националния кризисен щаб се определя мястото за временното настаняване на евакуираното население.

4.1. Извеждане.

При трайно замърсяване с радиоактивни вещества на големи райони от територията на общината се организира извеждане (евакуация) на

населението от райони, които са с повишен радиационен фон или радиоактивно заразени над допустимите норми и временно настанияване след указания и по разпореждане на Националния кризисен щаб.

4.1.1. Случаи, при които се разпорежда временно извеждане.

Временно извеждане се разпорежда:

- за деца, бременни жени, болни и хора в неравностойно положение;
- при измерени стойности на радиационния фон многократно надвишаващи нормите;
- при очаквано замърсяване от преминаващ облак, носител на радиоактивни частици;
- при ненамаляващи стойности на радиационния фон в по-голям период от време, за да не се допусне натрупване на радиоактивно облъчване.

4.1.2. Маршрути за временно извеждане.

Маршрутите за временно извеждане се определят в зависимост от създадената обстановка, съобразно замърсения район и определения район за настанияване на евакуираното /изведенено/ население.

4.1.3. Дължностни лица от общинската администрация, отговорни за извеждането и грижите за хора, нуждаещи се от специална помощ /бебета, деца от социални домове, бременни жени, болни, хоспитализирани в болнични заведения/.

Отговорни органи и длъжностни лица за временно извеждане и евакуация на населението са:

- Кмета на община Сопот, който ръководи временното извеждане на населението и определя маршрутите към района за извеждане;
- ръководителя на място, който непосредствено организира извеждането;
- началника на РУ на МВР – Карлово, който организира реда и охраната на района;
- кмета на населеното място, който организира настанияването на изведеното население в определения район.

4.1.4. Места за временно настанияване.

При авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансгранични пренос на радиоактивни отпадъци, ще се замърсят големи райони /територии/ и ще има рязко повишаване на радиационния фон, при което ще се наложи евакуиране /временно настанияване извън населените места/ на живеещото в тези райони население. Тъй като обстановката, която би се създала и броя на евакуираните хора не може да се прогнозира, в зависимост от създадената ситуация, решението за мястото ще се вземе съгласувано с централните органи за управление – Национален щаб за координация и контрол/ЩКК/, които ще определят местата /в райони чисти от радиоактивни отпадъци/ за временно настанияване на хората.

4.2. Снабдяване с храна, вода, лекарства и други от първа и последваща необходимост.

При повишаване на радиационния фон следствие замърсяване с радиоактивни отпадъци от авария в АЕЦ „Козлодуй“ или трансгранични

пренос се организира строг контрол на предлаганите хранителни стоки и снабдяването на населението. Общата координация по определяне на нуждите от храна, вода и лекарства се ръководи от заместник кмета. Кметовете на населени места чрез своите администрации подготвят и изпращат информация в общинския щаб за нуждите от храна, вода и лекарства. Директора на дирекция „СА“ и старши специалист СИ и ОМП събират и обобщават информацията от населените места и изготвят обща оценка за необходимите количества като на първо място се разчитат нуждите на детските, здравните и социалните заведения.

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране снабдяването с вода, храна, лекарства и други и за осигуряване на изведеното от замърсения район население са:

- Кмета на община Сопот;
- Зам.- кмет;
- Директора на дирекция „СА“
- Главен счетоводител
- кметовете на населени места.

4.3. Здравеопазване

4.3.1. Длъжностно лице, отговарящо за координацията за оказване на първа помощ.

За координацията по оказване на първа помощ и управление на екипите отговаря Управител МБПЛ „Иван Раев“ - Сопот. От общинската администрация координацията с ЦСМП по оказване на спешна медицинска помощ и настаняване в болнични заведения за лечение на болни и пострадали се осъществява от секретаря на Общината.

4.3.2. Възможности на здравните заведения за оказване на специализирана помощ.

За осигуряване здравето на населението, настанено в районите за временно настаняване се привличат и екипи от здравните заведения на територията на община Пловдив.

Наличното оборудване в лечебните заведения за извършваната специализирана медицинска помощ е в съответствие с действащите изисквания и нормативи.

4.4. Транспорт.

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране и осигуряване на транспорт за извозване на населението в районите за временно настаняване са:

- Секретар на община
- Директор дирекция „СА“ и звено „Озеленяване“
- Организатор дейност „Чистота“
- началника на РПУ Карлово.

4.5. Подпомагане на населението

Отговорни органи и длъжностни лица за организиране подпомагане на населението са:

- Кмета на община Сопот;

- заместник кмет на община Сопот;
- Главен счетоводител;
- старши специалист СИ и ОМП
- кметовете на населени места.

Кмета на община Сопот определя комисия, която да контролира законосъобразното разходване на средствата за подпомагане на населението.

5. Организиране на йодна профилактика на населението.

Организиране на йодна профилактика на населението се извършва след получаване на указания от ЩКК или Министерството на здравеопазването. ТАБЛЕТКИ „КАЛИЕВ ЙОДИД“ СЕ РАЗДАВАТ САМО ПО УКАЗАНИЕ НА МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО.

6. Мероприятия за предпазване от радиоактивно замърсяване:

6.1. Мероприятия, които се провеждат за предпазване от радиоактивно замърсяване.

С цел намаляване количеството на радиоактивен прах, отложил се в околната среда, с оглед недопускане на запрашване и оттам разширяване на замърсяването и попадане на радионуклииди по дрехите и в организма на хората, се предприемат мерки и се извършват санитарна обработка и деконтаминация. Със силите на допълнително привлечени автоцистерни се извършва измиване на уличните платна по главните градски артерии. Измиване се извършва на дворовете, площадки и алеи на училища, детски, социални и здравни заведения. Населението извършва обработка при домашни условия самостоятелно, по указания на специализираните органи чрез съответните информационни предавания /съобщения/ по средствата за масова информация. Деконтаминация и периодично оросяване на улици, площадите, детските площадки, училищните дворове и др. места за масово пребиваване на хора се извършват със силите на привлечени от фирмите автоцистерни и „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Пловдив. Тревните площи се окосяват, а окосената трева се депонира на предварително определени, съгласувани с РЗИ – Пловдив и РИОСВ – Пловдив места. Не се допуска извършване на деконтаминация чрез изгаряне на радиоактивно замърсени продукти, предмети и растителност. За защита на животните и растенията се провеждат комплекс от противорадиационни мероприятия, разпоредени от ЩКК, които се организират и контролират от регионалните структури на Дирекция „Контрол на храните“ към Министерството на земеделието и храните, съвместно с представители на общинската администрация.

Организира се наблюдение за степента на замърсеност на ферми, хранителни продукти от животински и растителен произход и околната среда. Установява се режим на отглеждане и хранене на животните в условия на радиоактивно замърсяване. Защита на водоизточниците: осигуряването на питейна вода за населението и животните, както и вода за производствени нужди се осъществява чрез херметизация на водоизточниците и използване на дълбокосондажни кладенци. За

водопроводните мрежи, които се захранват от открити водоизточници се организира контрол на замърсеността от „ВиК – клон Карлово” , РЗИ – Пловдив, РИОСВ – Пловдив и НИХМ – филиал Пловдив. При данни за повишаване на радиоактивността в питейната вода се обявява на населението да консумира бутилирана минерална вода или води от незамърсени и бактериално чисти водоизточници. При необходимост се организира водоснабдяване от общинския щаб по райони и населени места с водоноски като се осъществява постоянен предварителен контрол на водоизточниците, от които се зареждат. За водопой на животните, собствениците на ферми вземат необходимите мерки за зареждане на вода от закрити водоизточници или снабдяване чрез водоносни цистерни.

6.2. Отговорни органи и длъжностни лица за провеждане на мероприятията за предпазване от радиоактивно замърсяване.

6.2.1. От държавните структури на територията на областта.

- Директора на РЗИ – Пловдив
- Директора на РИОСВ – Пловдив
- Началник на „ВиК – клон Карлово"

6.2.2. От общинската администрация

- Кмета на Община Сопот;
- Секретар на община
- Директор дирекция „СА“;
- старши специалист СИ и ОМП;
- кметовете на населени места.

V. СИЛИ И СРЕДСТВА, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО т. III и т. IV

1. Сили за реагиране и провеждане на мероприятия за профилактика и защита здравето на населението при повишаване на радиационния фон следствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ и/или трансгранични пренос на радиационно замърсяване.

1.1. Сили на община Сопот.

Община Сопот поддържа следните сили и средства:

- Пост за радиационно наблюдение /ПРН/ - развръща се при Оперативния дежурен/ОД/ на община Сопот. ПРН извършва измервания за нивото на радиационния фон през два часа с дозиметричен прибор „РР – 51М“. Данните от измерванията се вписват в дневник. При констатиране на завишени показатели на радиационният фон над допустимите, ОД незабавно докладва в Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.

- Доброволно формирование община Сопот се състои от 13 человека.

1.2. Сили на държавните структури.

На територията на община Сопот има териториални структури на основните сили на Единната спасителна система (ЕСС) като РС ПБЗН-Карлово; РГПУ – Карлово и филиала за Спешна медицинска помощ –Карлово, но може да се

привличат сили от – РД“ Пожарна безопасност и защита на населението” - МВР – Пловдив , ЦСМП и други държавни структури, които със свои сили и средства могат да провеждат профилактични и други мероприятия и дейности за защита здравето и живота на населението при авария в АЕЦ „Козлодуй” или трансгранични пренос на радиационно замърсяване. Същите изпълняват указанията на централните си ръководства, включват се и участват в ръководените от Кмета на общината мероприятия.

1.3. Ред за привличане на допълнителни сили и средства.

Кметът на общината при необходимост може да изисква включване на допълнителни сили и средства на основните и други съставни части на Единната спасителна система, извън територията на общината, чрез Оперативния комуникационно - информационен център на ГДПБЗН или чрез областния управител на област Пловдив.

2. Средства за осигуряване изпълнението на дейностите по защитата на населението.

Средствата за осигуряване изпълнението на дейностите по защита на населението са планирани в бюджета на община Сопот в дейности „Ликвидиране на последствията” и „Превантивната дейност”. При надвишаване на планираните средства се търси целево финансиране от Междуведомствената комисия по възстановяване и подпомагане/МКВП/ към Министерски съвет.

VI. НАЧИН НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ ОРГАННИТЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ И СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА.

1. Организация на действията на органите за защита при повишаван на радиационния фон следствие на авария в АЕЦ „Козлодуй” или трансгранични пренос на радиационно замърсяване.

1.1. На национално ниво.

Общото ръководство на действията по защита на населението в национален мащаб при повишаване на радиационния фон следствие на авария в АЕЦ „Козлодуй” или трансгранични пренос на радиационно замърсяване се осъществява от Национален щаб за координация и контрол, създаден със заповед на Министър – председателя на Република България.

ЩКК изпълнява следните основни функции:

- а) анализира информацията за бедствието;
- б) предприема мерки за овладяване на възникналото бедствие;
- в) осъществява взаимодействие на национално ниво между органите на изпълнителната власт;
- г) информира населението и медиите за развитието на бедствието, за мерките за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни действия за населението.

Работата на ЩКК се подпомага от експертна група на съответното министерство или ведомство. За осъществяването на координацията и

взаимодействието между органите на централната изпълнителна власт в експертната група се включват представители на компетентните министерства или ведомства, които имат отношение по ограничаване и ликвидиране на бедствието.

1.2. На местно ниво.

На територията на общината ръководството на дейностите по опазване здравето на населението, разпределени от ЩКК и мероприятията, провеждани за намаляване на въздействието на замърсяването в следствие на авария в АЕЦ „Козлодуй“ и/или трансгранични пренос на радиационно замърсяване се осъществява от Кмета на общината /ЗЗБ чл.65(1) т.1/.

Дейността на Кмета се подпомага от назначен с негова заповед Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия /чл. 65 (1) т.7 от ЗЗБ/ и ръководителите на териториалните държавни структури, които имат отношение към профилактиката и намаляване въздействието на повишения радиационен фон / РЗИ, РИОСВ и др./. За по-добро взаимодействие и съгласуваност на действията между общинската администрация, силите и средствата, участващи в действията по защита на населението и държавните териториални структури, Кмета на общината се подпомага от Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.

Щабът изпълнява следните основни функции:

- а) анализира информацията за бедствието;
- б) предприема мерки за овладяване на възникналото бедствие на територията на община Сопот;
- в) осъществява взаимодействие на общинско ниво между органите на изпълнителната власт /кметовете на населени места/ и силите на ЕСС;
- г) информира населението и медиите за развитието на бедствието за мерките за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни мерки и действия за предприемане от населението;
- д) чрез Областния щаб осъществява координация и взаимодействие с органите на централната изпълнителна власт.

При необходимост, Кмета на общината, привлича допълнително в работата на щаба длъжностни лица от администрацията или структури на институции, които не са включени в заповедта.

При привеждане на щаба в готовност за работа същия заема заседателната зала в сградата община Сопот. В залата се развършат телефонни и факс връзки и се включва интернет мрежа. Организира се 24 – часово дежурство и чрез средствата за масово осведомяване се обявяват денонощните телефони, на които в щаба се приемат сигналите на гражданите. Дежурните в щаба водят дневник за приетите сигнали на граждани и за реакцията по тези сигнали. В щаба се води и дневник с данни за радиационния фон. Данните се получават от лабораториите на РЗИ – Пловдив, РИОСВ – Пловдив, НИМХ – филиал Пловдив и допълнително развърнатите постове за радиационно наблюдение. При получаване на указания от Национален кризисен щаб /Националния съвет по сигурност/, Общинския щаб, в съответствие с изготвен график и предварителна организация, извършва

раздаването на индивидуалните средства за защита. Щабът ежедневно изготвя и представя на кмета, сведение за извършената дейност по профилактиката и защитата на населението и провежданите мероприятия за намаляване въздействието от радиационното замърсяване.

VII. РЕД ЗА РАННО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ И ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ОРГАННИТЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ, НА ЧАСТИТЕ НА ЕСС И НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ АВАРИЯ В АЕЦ „КОЗЛОДУЙ“ ИЛИ ТРАНСГРАНИЧЕН ПРЕНОС НА РАДИАЦИОННО ЗАМЪРСЯВАНЕ.

1. Ред за навременно уведомяване на органите за управление, силите за реагиране и оповестяване населението.

1.1. Оповестяване на централните органи за управление.

Първоначално оповестяването при възникване на радиационна авария и/или трансгранично радиационното замърсяване се осъществява от Комуникационния Авариен център на АЯР. Редът за навременното уведомяване на органите на изпълнителната власт и населението при заплаха или възникване на радиационна авария и/или трансгранично радиационното замърсяване се определя с Наредбата за ранното предупреждение и оповестяването при бедствия.

Групи за оповестяване на национално ниво са:

- президент, министър-председател, председател на Народно събрание;
- министерства, държавни и изпълнителни агенции и комисии.

Групи за оповестяване на областно ниво:

- областна администрация;
- областен щаб за координация;
- съставни части на Единната спасителна система на областно ниво.

Групи за оповестяване на общинско ниво са:

- общинска администрация /кмет, заместник кметове/;
- общински щаб за координация/секретар на Щаб за изпълнение на общински план за защита/;
- населено място/кметовете на населени места/.

1.2. Оповестяване на силите за реагиране.

Оповестяването на основните сили на ЕСС при „Опасност от радиационно замърсяване“ се извършва и от Главна дирекция ГБЗН и териториалните и управлени.

2. Оповестяването на органите за управление в община Сопот.

Оповестяването на органите за управление в община Сопот се извършва от Оперативен център на РДПБЗН – Пловдив/ чрез дежурен ОбСС на община Сопот. Непосредственото оповестяване на ръководните длъжностните лица и силите за реагиране в общината се осъществява от Оперативния дежурен на община Сопот, по указание на Кмета /негов заместник или секретаря на Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия/. Оповестяването на населението се осъществява със задействането на

сиренно–оповестителната система. Координацията на действията на съставните части на единната спасителна система се осъществява чрез ОЦ на РДПБЗН – Пловдив при спазване изискванията на чл. 29 от Закона за защита при бедствия.

3. За информиране на населението за създалата се обстановка, предприетите мерки и необходимите действия по защита и опазване на здравето и живота отговорни длъжностни лица са :

- Кмета на община Сопот;
- Кмета на село Анево;
- Директора на РЗИ – Пловдив.

VIII. ВРЕМЕ ЗА ГОТОВНОСТ ЗА РЕАГИРАНЕ НА СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА.

Основните части на единната спасителна система /РДПБЗН, ЦСМП и ОД на МВР/ поддържат екипи в постоянна готовност и реагират незабавно по подаден сигнал от ОЦ – на РДПБЗН Пловдив.

Останалите части на ЕСС преминават в готовност до четири часа след оповестяване, съгласно определените от ръководителите им срокове.

ПРОВЕЖДАНЕ НА ЗАЩИТНИ, ЛОКАЛИЗАЦИОННИ И ЛИКВИДАЦИОННИ МЕРОПРИЯТИЯ ПРИ РАДИАЦИОННА АВАРИЯ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СОПОТ

№ по ред	СИЛИ	БРОЯ	БАЗА ЗА РАЗВРЪЩАНЕ
1	2	3	4
A. При радиационна авария в АЕЦ			
1.	Пост за радиационно наблюдение и оповестяване	3	Община Сопот, ВМЗ ЕАД, военно формирование 34750
B. Медицински			
1.	Многопрофилна болница за продължително лечение	1/40	МБПЛ Иван Раев - Сопот
2.	Екипи на СМП	2	ЦСМП Карлово
B. Други			
1.	Екип на РУ на МВР	1	РУ на МВР - Карлово
2.	Дежурни смени на РСПБЗН и дежурни пожарна ВМЗ ЕАД	4	РСПБЗН - Карлово, ВМЗ ЕАД - Сопот
II. При трансгранично радиоактивно замърсяване			
A. Разузнавателно			
1.	Пост за радиоактивно наблюдение и оповестяване	3	Община Сопот, ВМЗ ЕАД, военно формирование 34750

Б. Медицински			
1.	Екип на СМП	2	ЦСМП - Карлово
2.	МБПЛ	1 / 40	МБПЛ Иван Раев - Сопот
В. Други			
1.	Екип на РУ на МВР	1	РУ на МВР - Карлово
2.	Дежурни смени на РСПБЗН и дежурни смени на пожарна ВМЗ ЕАД	4	РСПБЗН - Карлово, ВМЗ ЕАД